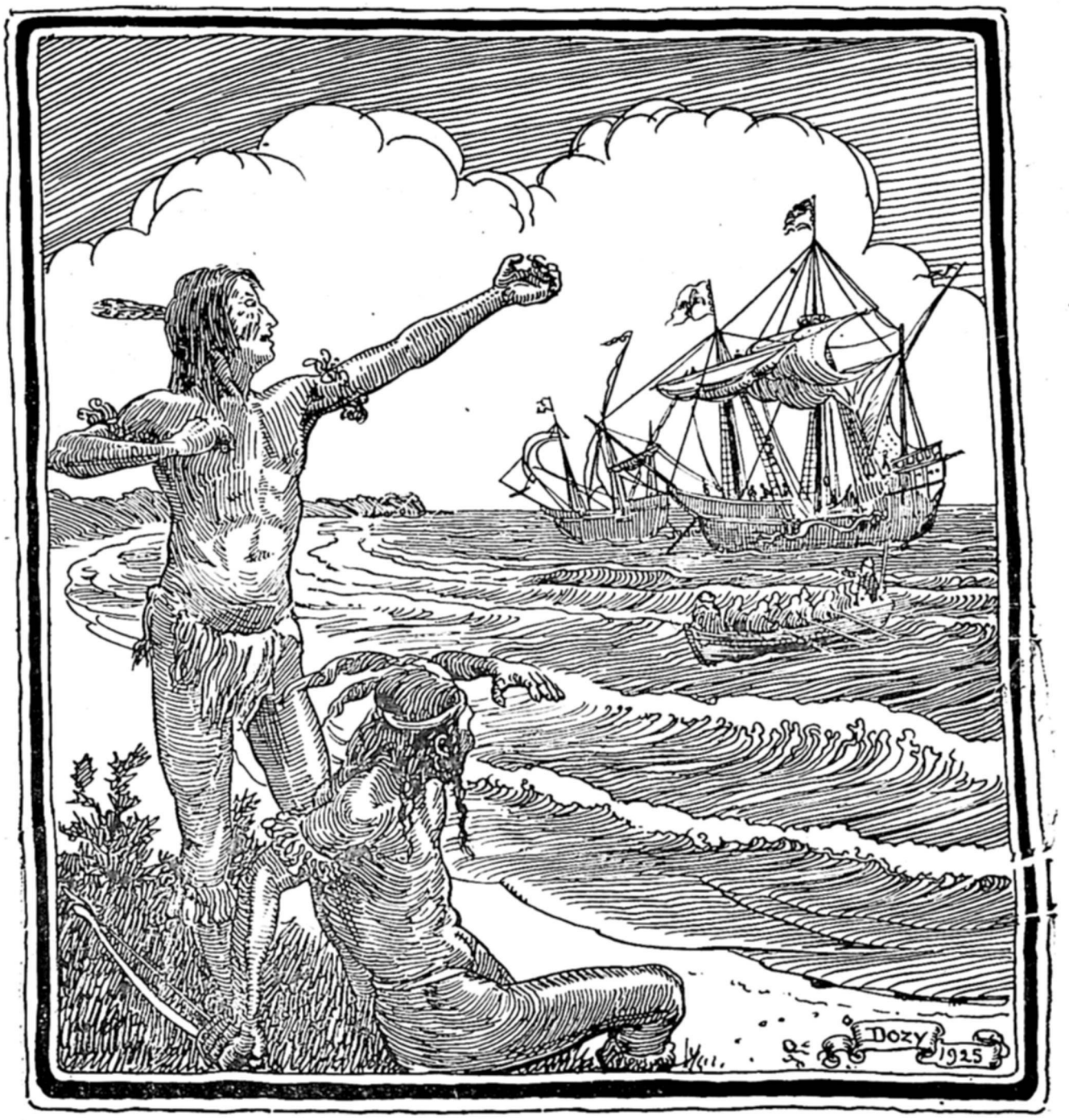

De Indianen vervloeken de Spanjaarden die hen in slavernij brachten.

— Geve God dat gij de arme gevangene moogt redden, zei de bediende, op een toon die bewees dat hij zijn gevoel nauwelijks meester was.

— Ga gerust heen, vriend, antwoordde Don Miguel, wederkeerig getroffen, het mijne heb ik reeds voor haar op het spel gezet.

Allen gingen de grot uit, maar niet zonder vooraf te hebben rond gezien of er ook eenig gevaar bestond.

In het dicht belommerde bosch heerschte de diepste stilte.

Thans namen zij de prauw op hunne schouders en droegen haar naar den rivierkant, nadat zij er eerst eenige levensmiddelen voor hun kameraad in gelegd hadden.

Weldra schommelde de boot zachtkens op het water.

Carlos nam voor 't laatst afscheid van zijn meester; zich toen met moeite omwendend. sprong hij in de prauw, greep de riemen en stak van wal.

— Tot wederziens! riep don Miguel hem aangedaan na.

— Tot spoedig, zoo God wil! antwoordde Carlos.

— Amen! mompelden allen, blijkbaar getroffen.

Don Miguel volgde de wegvarende prauw een tijd lang met de oogen; zich toen plotseling tot zijne kameraden wendende, prevelde hij half in zich zelven:

— 't Is een trouwe ziel; — maar zou hij slagen?

— God zal hem behoeden, zei Evraert.

— Dat is waar, hervatte de jager, terwijl hij zich de hand over het voorhoofd streek; ik ben inderdaad dwaas dat ik zoo spreek, ja, wat meer is, ondankbaar jegens de Voorzienigheid, die tot hier toe met zooveel zorg over ons waakte.

— Goed gesproken, riep Evraert: ik heb de beste verwachting dat wij slagen zullen.

— Ja, als ik het ronduit zeggen moet, zei de jager opgeruimd, ik heb er ook de beste verwachting van; voorwaarts dus.

De Spotter legde hem thans de hand op den schouder:

— Eer wij vertrekken, broeder, zou ik met u verlangen raad te houden, de zaak is ernstig.

— Gij hebt gelijk, hoofdman, keeren wij naar de grot terug; onze maatregelen moeten met het meeste beleid overwogen en vastgesteld worden, om, wanneer het oogenblik van handelen daar is, geen fout te begaan, die den uitslag van onze onderneming onherstelbaar zou bederven.

De Sachem boog toestemmend en ging zijn kameraden vooruit naar de grot. Het vuur was nog niet geheel uitgedoofd, maar smeulde onder de asch; in weinige oogenblikken vlamde het weder op; en de vier personen hurkten er met deftigen ernst om heen.

Nu nam het opperhoofd de calumet uit den gordel, stopte haar met gewijden tabak, stak haar aan, en gaf haar toen, na eerst zelf eenige trekjes gedaan te hebben, aan don Miguel.

Zoo ging de pijp eenige keeren rond, zonder dat er een woord gesproken werd, zoo lang tot de tabak geheel was opgebrand.

Toen er niets meer overbleef dan de asch, klopte de Sachem haar uit in het fornuis, stak haar weder in zijn gordel en wendde zich tot den jager.

— Een opperhoofd verlangt te spreken, zeide de jager.

— Dat mijn broeder spreke, antwoordde de jager met eene buiging; onze ooren zijn geopend.

De Sachem, na zijne vrouw met een gebiedenden wenk bevolen te hebben den kring te verlaten en zich buiten het bereik zijner stem te begeven, waaraan zij volgens de Indiaansche gebruiken terstond gehoorzaamde, boog eerbiedig voor de andere raadsleden, en nam het woord.

HOOFDSTUK XXIII

DE RAAD

Sedert het begin van den tocht, aan welken hij vrijwillig deelnam, had de Spotter steeds een tijdelijke rol gespeeld, zonder beoordeeling of tegenspraak de plannen van don Miguel aangenomen, onbekommerd en getrouw diens bevelen uitgevoerd, in een woord, geheel en al de rol vervuld van een ondergeschikt officier, wiens plicht medebrengt om zijn chef voor hem te laten denken.

De nieuwe houding, thans zoo plotseling door den Sachem aangenomen, had den jager dan ook niet weinig verwonderd, daar deze niet wist wat hij hiervan denken moest, en heimelijk begon te vreezen dat de jager voornemens was, hem in het tegenwoordige kritieke oogenblik aan zijn lot over te laten en zich aan hem te onttrekken, misschien wel om hem te dwarsboomen en wie weet welke hindernissen in den weg te leggen.

Hij wachtte dus met levendig ongeduld op de verklaring van het opperhoofd, ter opheldering van diens zonderling gedrag.

De Spotter even kalm en bedaard als altijd, was opgestaan, en na eene statige buiging in het rond te hebben gemaakt, nam hij eindelijk het woord op:

— Bleekgezichten, mijn waarde broeders, begon hij met zijne gewone scherpe maar sentimenteel slepende keelstem, sedert eene maand reeds zijn wij vereenigd op hetzelfde oorlogspad, deelend in elkanders vermoeienissen, slapend aan elkanders zijde, etende van hetgeen onze gezamenlijke jacht oplevert, zonder dat het den Sachem, dien gij in uwe gevaren en arbeid liet deelen, tot hiertoe vergund werd om dat openhartig vertrouwen te genieten, waarop een vriend met recht aanspraak heeft.

Uw hart is steeds voor hem gesloten gebleven en als met een dichte wolk omhuld; uwe plannen zijn hem even onbekend als op den eersten dag van ons vertrek; de woorden die uwe borst uitblaast zijn en blijven voor hem onoplosbare raadsels. Is dit zooals het behoort? Is dit rechtvaardig? Geenszins, zeg ik. Waarom hebt gij mij geroepen, waarom hebt gij mij verzocht u te vergezellen, zooals ik altoos voor u moet zijn als een vreemdeling.

Tot op dit uur, ging hij voort, heb ik den tegenzin, die uw ergerlijk gedrag mij veroorzaakt in mijn boezem besloten; geen klacht is uit mijn hart naar mijne lippen gestegen, over eene behandeling die zoo weinig overeenkomt met mijn rang en met de goede betrekking waarin ik met ulieden tot dusver sta; en op dit oogenblik zelfs, zou ik nog de stilte bewaren, zoo mijne vriendschap voor u niet sterker was dan de wrevel die uw onedelmoedig gedrag ten mijnen opzichte mij inboezemt. Wij zijn hier op het gewijde gebied der Indianen, de grond dien wij betreden is ons heilig; de gevaren die ons omringen, de tallooze strikken en hinderlagen die van alle zijden voor onze voeten worden gespannen, — hoe zou ik in staat zijn die te bezweren, als uwe ontwerpen mij nog langer verholen blijven, in een woord, als ik niet weet of het pad dat wij volgen, werkelijk het pad des oorlogs is, of alleen der jacht.

Spreek derhalve ronduit, ruk de huid van uw hart gelijk ik die van het mijne afgerukt heb, en verklaar u omtrent het gedrag dat gij voorhebt en de plannen die gij volgen wilt, opdat ik in staat zij, daar waar zulks noodig is, u met mijn goeden raad te helpen en als een getrouw bondgenoot niet langer buiten uwe beraadslagingen blijve, hetgeen inderdaad even schandelijk zou zijn voor de natie waartoe ik de eer heb te behooren, als onwaardig den hoogen krijgsmansroem dien ik onder de Indianen bekleed.

Ik heb gesproken, mijne broeders, en ik wacht op uw antwoord, dat, hiervan houd ik mij verzekerd, zoodanig zijn zal als voegt aan krijgslieden van uwe wijsheid en van uwe ondervinding.

Gedurende de lange redevoering van den Sachem, had don Miguel meer dan eens blijken van ongeduld gegeven en zoo hij niet gevreesd had tegen de regelen der Indiaansche gewoonten te zondigen, zou hij hem zeker in de rede zijn gevallen; niet dan met de grootste moeite was het hem gelukt zich te bedwingen en eene voor de gelegenheid passende houding te bewaren.

Zoodra dus het opperhoofd weder was gaan zitten, stond de jager op, en na een hoofdknik tegen de aanwezigen, nam hij met eene vaste stem het woord en sprak in dezer voege:

— De Wacondah is groot; hij houdt in zijn rechterhand het hart van alle menschen, van welken stam of kleur ook: hij alleen kent hun voornemens en leest in hun ziel de gedachten en bedoelingen. De verwijten die gij mij toevoegt, hoofdman, hebben een schijn van billijkheid die ik u niet zal betwisten; gij hebt uit het gedrag dat de omstandigheden tot hiertoe mij gedwongen hebben jegens u in acht te nemen, kunnen en moeten opmaken, dat ik in u niet zooveel vertrouwen stelde als gij met recht verdient; maar dit is zoo niet; ik wachtte alleen tot het uur van spreken zou gekomen zijn, niet slechts om u mijne plannen bloot te leggen, maar ook om uwe hulp en tusschenkomst in te roepen. Gij verlangt thans dat ik mij oogenblikkelijk verklaar en ik zal het doen, ofschoon het wellicht beter ware geweest dat ik gezwegen had tot wij dit bosch geheel zullen zijn doorgetrokken.

— Ik mag hier mijn broeder doen opmerken, hervatte het opperhoofd, dat ik niets van hem heb geëischt, ik heb alleen gemeend hem eenige aanmerkingen te moeten maken; vindt hij die ongepast, ik weet zijn hart is goed en hij zal mij vergeven als hij bedenkt dat ik slechts een arme Indiaan ben, wiens verstand in eene wolk is gehuld en dat ik geenszins het voornemen had hem te beleedigen.

— Neen, neen, hoofdman, hervatte de jager met drift, nu wij eenmaal dit punt hebben aangeroerd, is het beter om het terstond toe te lichten dan er later op terug te komen, ten einde voortaan alle misverstand tusschen ons ophoude.

— Mijn broeder kan over mij beschikken, ik ben gereed hem aan te hooren als het hem behaagt te spreken; ook zal ik gaarne wachten als hij dit noodig acht.

— Ik zeg u dank, hoofdman, maar ik houd mij thans aan mijn eerste besluit, ik wil u liever alles zeggen.

De Indiaan begon schalks te glimlachen.

— Heeft mijn broeder waarlijk besloten te spreken? vroeg hij.

— Ja.

— Goed; dan behoeft mijn broeder er geen woord bij te voegen, alles wat hij mij te zeggen heeft weet ik reeds. Hij zou mij niets kunnen vertellen dan hetgeen ik zelf heb geraden.

De jager weerhield nauwelijks een uitroep van verbazing.

— O, ho! mompelde hij, wat beteekent dat, hoofdman? Waarom hebt gij mij dan zulke ernstige verwijtingen gedaan?

— Omdat ik mijn broeder heb willen doen

gevoelen dat de eene vriend niets voor den anderen verborgen mag houden, vooral niet, wanneer die vriend sinds jaren lang beproefd en getrouw bevonden is, en als men weet dat men op hem zoo goed als op zichzelven zou kunnen rekenen.

De jager begon even te lachen, maar herstelde zich dadelijk.

— Ik dank u voor de les die gij mij geeft, hoofdman, zeide hij, hem hartelijk de hand toestekende; ik heb die verdiend door mijn gebrek aan vertrouwen; de dienst dien ik van u verwacht is zoo gewichtig, dat ik van dag tot dag verschoven heb er u om te verzoeken en ondanks mij zelven bekennen moet, dat ik er waarschijnlijk niet voor het laatste oogenblik toe zou besloten hebben.

— Ik weet het, antwoordde de Sachem op een toon van goedwilligheid die don Miguel geheel gerust stelde.

— Intusschen, hervatte de jager, hoezeer gij mij verzekert mijne plannen te kennen, zal het toch beter zijn dat ik u met eenige bijzonderheden bekend maak, die gij waarschijnlijk niet weet.

— Ik herhaal mijn bleeken broeder dat ik alles weet; de Spotter is een der eerste Sachems van zijn stam, hij heeft een fijn oor en een doordringend oog; het is nu bijna twee manen reeds dat hij den grooten jager der blanken ter zijde staat; gedurende dat tijdsverloop zijn er vele dingen gebeurd en vele woorden in zijne tegenwoordigheid gesproken; het opperhoofd heeft alles gehoord en gezien, en alles staat hem zoo klaar voor den geest, als waren deze dingen in een van die *colliers* — boeken — geschreven, die de blanken zoo goed weten te maken en die ik wel eens in handen van de hoofden des gebeds heb gezien.

— Hoe scherp ook uw doorzicht wezen mag, hoofdman, hervatte de jager met nadruk, kan ik mij toch moeilijk voorstellen dat gij zoo juist van mijne ontwerpen zijt ingelicht als gij misschien denkt.

— Niet alzoo. Ik ken niet alleen de ontwerpen mijns broeders, maar ik weet welken dienst hij van mij verwacht.

— Te weerga! hoofdman, meesmuilde de jager, dan zal het mij aangenamer zijn dit uit uw eigen mond te vernemen; niet dat ik een oogenblik aan uw doorzicht twijfel, want de Roodhuiden zijn wegens hunne scherpzinnigheid beroemd, maar dit komt mij zoo buitengewoon voor, dat ik er gaarne de bijzonderheden zou van willen hooren, al was het slechts om er mij persoonlijk van te overtuigen en tevens ieder die ons hier aanhoort te bewijzen, hoezeer wij, blanken, ons vergissen, door ons te verbeelden dat wij u in schranderheid overtreffen, terwijl wij integendeel ver bij u ten achter zijn.

— Hm! mompelde Casova, wat gij daar zegt is wel een beetje kras, jager; het is maar al te bekend dat de Indianen lompe beesten zijn.

— Dat ben ik niet bij u eens, merkte Evraert hierop aan; ofschoon ik de Roodhuiden slechts weinig ken en voor de laatste maand nooit met hen in aanraking ben geweest, heb ik hen sedert mijne komst in deze streek zulke verbazende dingen zien volbrengen, dat het mij geenszins verwonderen zou of de hoofdman is, zooals hij verzekert, volkomen met uwe plannen bekend.

— Dat geloof ik ook, hernam de jager. Maar hoe dit wezen mag, wij zullen het weldra zien. Spreek op, hoofdman, laten wij zoo spoedig mogelijk hooren wat er is van dat doorzicht waarop gij u zoozeer durft beroemen.

— De Spotter is geen pochhans of klapachtige oude vrouw, dat hij zich zou willen beroemen op iets dat hij niet bezit, hij is een Sachem die zijne woorden en daden wel overweegt; hij vermeet zich niet verstandiger te willen zijn dan zijne broeders, de bleekgezichten; alleen de ervaring die hij heeft opgedaan is zijne wijsheid en helpt hem verklaren wat hij ziet of hoort.

Het is genoeg, hoofdman, ik weet dat gij een dapper en beroemd krijgsman zijt; onze ooren staan geheel open, wij zijn gereed u aan te hooren met al de aandacht die gij verdient.

— Welnu, luister dan: Mijn broeder de groote jager der blanken, wil zich naar Quiepa-Tani begeven, waar twee blanke vrouwen zijn heen gevlucht, die twee vrouwen werden gesteld onder opzicht van een hoofdman der Kamantsjé, met name Wimpa; mijn broeder de jager verlangt zoo spoedig mogelijk naar Quiepa-Tani te komen, daar hij vreest door het opperhoofd der Kamantsjé verraden te zijn, en niet zonder reden vermoedt dat deze zich met een ander man verbonden heeft — denzelfden die onlangs door de bleekgezichten gevonnisd werd. Ik heb gezegd. Heb ik de plannen van mijn broeder goed begrepen? of heb ik mij hierin bedrogen?

De toehoorders staarden elkander verbaasd aan; de Spotter genoot eenige oogenblikken zijn triomf, maar begon weldra opnieuw:

— Thans zal ik u zeggen welken dienst de jager van zijn broeder den Sachem der Chichimeka's verlangt.

— Bij God! hoofdman, riep don Miguel, ik moet bekennen dat alles wat gij gezegd hebt waarheid is! Maar hoe zijt gij dat te weten gekomen? Ik begrijp het niet, ofschoon er, strikt genomen, over die zaken genoeg in uw bijzijn gesproken is om er eindelijk iets van te kunnen raden; maar wat de dienst aangaat dien ik van u verlang, zoo gij mij dat kunt zeggen, dan beschouw ik u waarachtig als den grootsten...

— Dat mijn broeder zich niet te ver uitlate, viel het opperhoofd hem glimlachend in de rede, alsof hij mij voor een ingewijde hield in de groote geneeskunst — een toovenaar...

— Hm! mompelde de jager ernstig, ik zou niet durven zweren dat er niets van aan was.

— *Ooah!* dat mijn broeder oordeele. Geen der bleekgezichten was het tot hiertoe vergund om Quiepa-Tani binnen te dringen, ten einde zekere narichten te erlangen aangaande de blanke meisjes. Ongelukkigerwijs echter ziet mijn broeder geen kans om zijn plan ten uitvoer te brengen, noch hoe hij het aan zal leggen om de jonge maagden te redden, wanneer zij in gevaar verkeerden. Ziedaar de reden die hem aan den Spotter deed denken. Hij overwoog bij zich zelven dat zijn roode broeder een Sachem was, dat hij zeker te Quiepa-Tani vrienden of bloedverwanten moest hebben, en dat de poort der *Tzinco* (stad), wier toegang hem als blanke ontzegd is, dit niet zijn zou voor een Sachem, en dat dus de narichten die hij zelf niet zou kunnen inwinnen, gemakkelijk konden verkregen worden door tusschenkomst van zijn broeder, den Spotter.

— Ja, juist zoo heb ik gedacht, hoofdman; waarom zou ik het u nog verbergen? Heb ik mij in u bedrogen? Zoudt gij dat niet voor mij willen doen?

— Ik zal meer doen, en beter dan dat, antwoordde de Indiaan; dat mijn broeder slechts luistere. De Witte Lelie is eene vrouw, niemand zal acht op haar geven; zij zal de *Tzinco* ongemerkt binnenkomen en, veel beter dan ik, in staat zijn om de noodige bijzonderheden te vernemen die mijn broeder verlangt; wanneer later het oogenblik van handelen komt, zal het opperhoofd den jager helpen.

— Gij hebt waarachtig gelijk, hoofdman, uw plan is beter dan het mijne; het is in allen opzichte verkieslijker dat de Witte Lelie op verkenning uitgaat, eene vrouw kan geen argwaan verwekken en, wat meer zegt, zij zal ons de beste berichten brengen. Gaan wij dus dadelijk op marsch, zoodra wij het bosch door zijn, komen wij aan de stad.

De Spotter schudde het hoofd en hield den jager bij den arm terug, daar hij reeds was opgestaan om zich voor den afmarsch gereed te maken.

— Mijn broeder is te driftig, zeide hij; dat hij mij vergunne hem nog een paar woorden te zeggen.

— Laat hooren.

— De Witte Lelie moet vooruit gaan en mijn broeder zal des te eer bericht ontvangen.

Evraert stond op en drukte den Indiaan met warmte de hand.

— Ik zeg u dank voor het gelukkige plan dat gij voor ons hebt uitgedacht, hoofdman, zeide hij, gij bezit fijn overleg en kieschheid, uw hart is edel, gij begrijpt wat het zegt smart te gevoelen; ik zeg u nogmaals dank.

De Indiaan wendde zich af om de lichte sporen van aandoening te verbergen, die onwillekeurig op zijn gelaat zichtbaar werden, want in zijne schatting was het beneden de waardigheid van een opperhoofd om, onder welke omstandigheden ook, zijne kalmte te verliezen.

— Inderdaad, hervatte don Miguel, wat de Sachem voorstelt zal ons een kostbaren tijd doen uitwinnen; zijn gedacht is uitmuntend.

De Spotter gaf de Witte Lelie een gebiedenden wenk om te naderen.

De jonge vrouw gehoorzaamde.

Nu verklaarde haar de Sachem in zijne eigene taal wat zij te doen had, terwijl zij bedeesd voor hem stond en hem met bevallige gedweeheid aanhoorde.

Toen hij haar zijne bestellingen tot in de kleinste bijzonderheden had medegedeeld en zij in allen deele van hare taak doordrongen was, wendde zij zich met zekere natuurlijke gratie naar Evraert en don Miguel en zeide hun met een zoeten lach en eene welluidende stem:

— De Witte Lelie zal het weten.

Deze weinige woorden vervulden het hart van Evraert met vreugde en hoop.

— Wees gezegend, jonge vrouw, zeide hij, wees gezegend! om de weldaad die gij mij op dit oogenblik bewijst en om die welke gij voornemens zijt mij te bewijzen.

Het afscheid van man en vrouw was zoo als het van Indianen te verwachten was, namelijk ernstig en koel: hoeveel liefde de Spotter zijne wederhelft ook toedroeg, zou hij zich toch in het bijzijn van vreemden, en vooral

van blanken, geschaamd hebben om er zelfs het minste van te laten blijken.

Na eene buiging voor Evraert en don Miguel, als laatste teeken van afscheid, verwijderde de Witte Lelie zich snel, met dien elastieken en verheven tred, die den Indianen eigen is en hen tot de beste wandelaars van de wereld maakt.

Wat den Sachem betreft, hoe groot zijne stoïcijnsche koelheid ook wezen mocht, volgde hij zijne jeugdige vrouw met de oogen tot zij eindelijk tusschen het geboomte verdween.

Daar de avonturiers thans zooveel haast niet meer behoefden te maken, lieten zij de grootste hitte van den dag eerst voorbijgaan en begaven zij zich niet op weg voordat de zon reeds lang in het Westen was gedaald en als een vuurroode bol gloeide in den opkomenden avondnevel, gereed om aan den uitersten gezichteinder weg te zinken. Hun tocht ging langzaam genoeg, door tallooze bezwaren die zij te overwinnen hadden om zich in het dichte kreupelbosch en de warrige slingergewassen een pad te banen, daar zij er zich soms met de bijl in de hand stap voor stap doorheen moesten werken.

Eindelijk, na een tocht van vier dagen en ongehoorde vermoeienissen, zagen zij het geboomte voor hen uit ijler worden, de grond was nu minder met laag hout bezet en tusschen het hoog geboomte bespeurden zij van tijd tot tijd een lagen en geheel open horizon.

Ofschoon de avonturiers zich in een zoogenaamd ongerept natuurbosch bevonden en dus naar alle waarschijnlijkheid op hun tocht geen sterveling zouden ontmoeten, verzuimden zij toch geen enkele voorzorg en trokken zij met de groo'ste omzichtigheid voort, de Indiaansche linie in acht nemende, met de hand aan het slot van hunne buks en met open oog en oor; want zoo dicht in de nabijheid der heilige Indiaansche steden, waren zij, vooral na de heftige schermutseling van eenige dagen vroeger, niet zonder reden beducht dat er spionnen in het rond zouden loeren om op hunne bewegingen te letten.

Tegen den avond van den vierden dag, op het oogenblik toen zij zich gereed maakten om voor den nacht te kampeeren, op een vrij ruim open veld aan den oever van eene beek zonder naam, zooals men er ontelbaar veel in deze bosschen ontmoet, hield don Miguel, die de voorste was, eensklaps stil en ging plat op den bodem liggen, onder allerlei teekenen van onrust en verbazing.

— Wat is er? vroeg Evraert oogenblikkelijk.

De jager antwoordde niet, maar wendde zich tot den Indiaan en zeide hem met zekere ongerustheid:

— Zie gij zelf eens, hoofdman, hier is iets dat mij onbegrijpelijk voorkomt.

De Spotter bukte op zijne beurt dicht bij den grond en bschouwde vrij lang en met aandacht de sporen die den ouden jager zooveel belang inboezemden.

Eindelijk stond hij weder op.

— Wel? vroeg hem don Miguel.

— Hier moet een troep ruiters gepasseerd zijn, nog op dezen dag, was zijn antwoord.

— Ja, prevelde de jager; maar wat zijn dat voor ruiters? waar komen zij vandaan? Dat zou ik gaarne weten.

De Indiaan hervatte zijn onderzoek met nog meer nauwkeurigheid dan te voren.

— Het zijn bleekgezichten, zeide hij.

— Wat! bleekgezichten! riep de jager terwijl hij zijne stem voorzichtigheidshalve merkelijk liet dalen, dat is onmogelijk; bedenk waar we zijn; geen blanke, behalve ik, is tot hiertoe in deze streek doorgedrongen.

— Het zijn bleekgezichten, herhaalde de Spotter. Zie slechts; hier heeft er een stil gehouden. Hij is van zijn paard afgestegen; kijk maar, daar is het spoor van zijne stappen, hier heeft zijn voet het gras gekneusd, en hier heeft een spijker van zijn schoen een zwarte kras op dezen steen achtergelaten.

— Het is waar, mompelde don Miguel, de Indianen dragen geen schoenen met spijkers. hunne *Mocksens* laten zulke indrukken niet achter. Maar wie kunnen deze mannen zijn? Hoe kwamen ze hier? Welke richting hebben zij gevolgd om herwaarts te komen?

Terwijl de jager zich deze reeks van vragen voorstelde en te vergeefs naar de oplossing zocht van iets dat hem onverklaarbaar scheen, was de Spotter eenige stappen verder gegaan om de voetsporen te volgen die hier en daar in het gras zichtbaar waren.

— Wel, hoofdman, vroeg de jager, toen hij hem zag terugkomen, hebt gij iets gevonden dat ons nader op den weg kan helpen?

— *Ooah!* riep de Indiaan hoofdschuddend, het spoor is nog versch de ruiters kunnen nog niet veraf zijn.

— Weet gij dit zeker, hoofdman? Bedenk van hoeveel belang het voor ons is, te weten welke lieden wij in onze nabuurschap hebben

De Indiaan zweeg een poos en verdiepte

zich blijkbaar in ernstige beschouwingen; toen het hoofd schielijk opheffende, zeide hij:

— De Spotter zal zijn broeder trachten te voldoen. Laat de bleekgezichten hier blijven tot hij terugkomt; de hoofdman zal het ontdekte spoor volgen, weldra zal hij den jager weten te zeggen of die mannen vrienden of vijanden zijn.

— Sakkerloot! ik ga met u hoofdman, riep don Miguel met drift; men moet nooit kunnen zeggen dat wij om ons zelven te dienen u aan ernstig gevaar hebben blootgesteld, zonder u een vriend mede te geven die u in geval van nood had kunnen bijstaan.

— Neen, zeide de Indiaan, mijn broeder moet hier blijven, één krijgsman is genoeg.

De jager wist wel, dat wanneer het opperhoofd eenmaal iets besloten had, men hem niet van zijn plan kon afbrengen; hij drong er dus niet verder op aan.

— Ga dan, zeide hij, en handel naar welgevallen; ik weet dat hetgeen gij doet wel gedaan zal zijn.

De Indiaan wierp zijn geweer over den schouder, ging op de knieën en ellebogen liggen en kroop als een slang de struiken in, waar hij weldra verdween.

— En wij nu, vroeg Evraert, wat moeten wij doen?

— Wachten tot de Sachem terugkomt, zeide don Miguel, en intusschen ons avondmaal gereed maken, waarnaar gij, dunkt mij, even als ik, wel zeer verlangen zult.

De avonturiers kampeerden zich zoo goed of zoo kwaad zij konden op het kleine, maar welgelegen grasperk, en maakten, zooals de jager gezegd had, hun souper klaar, tegen dat de veldontdekker terug zoude zijn, die intusschen veel langer wegbleef dan zij verwacht hadden, want de nacht was reeds eene geruime poos gedaald en nog was hij niet terug.

HOOFDSTUK XXIV

DE WRAAK VAN DEN SACHEM

Gelijk wij in ons vorige hoofdstuk gezien hebben was de Spotter er op uitgegaan om het spoor der ruiters te volgen dat don Miguel het eerst ontdekt had.

De Indiaan was inderdaad een der geslependste spoorzoekers van zijn stam; want ofschoon de nacht hem snel overviel en weldra belette om de indruksels te herkennen die hem in zijn onderzoek moesten leiden, vervolgde hij desniettemin zijn pad even zeker en gerust als bevond hij zich op een der groote wegen die gedurende de Spaansche heerschappij werden aangelegd en welker overblijfsels nog hier en daar in de nabijheid der groote Spaansch-Amerikaansche steden te zien zijn.

Ongeveer tien minuten nadat hij zijne kameraden verlaten had, was het opperhoofd weder opgestaan, zonder, zoo het scheen, verder acht te geven op de sporen in het gras, en had hij zijn weg gevolgd zich vergenoegende met nu en dan een blik te werpen op de heesters en struiken in het rond.

Zoo stapte de Spotter ruim een uur lang voort zonder te aarzelen of te verpoozen, tot hij eindelijk aan een plek kwam, waar het geboomte dunner werd en een ruimen doortocht vormde; blijkbaar kruisten zich hier een aantal sporen van wilde beesten.

Het opperhoofd bleef een oogenblik staan. Hij wierp een scherp toezienden blik in het rond, luisterde oplettend, greep naar zijn buks, die tot dusver achteloos op zijn rug had gehangen, keek naar het percussieslot en zich nu een weinig voorover buigende, zoodat zijn schouder met de koppen van het hooge gras gelijk kwam, stapte hij langzaam en voorzichtig naar een dicht kreupelboschje, welks takken hij zacht uiteenboog en waarin hij weldra verdween.

Zoodra hij zich in dit warbosch van takken en struiken geheel verborgen zag, ging de Indiaan op de eene knie liggen, opende langzamerhand het dichte bladgordijn dat hem het uitzicht belette, en keek rond. Op eens, als werd hij door een elektrieken schok opgeschrikt, rees hij overeind, bracht zijn geweer in rust dat hij weder achter zich hing, en verliet ijlings met een glimlach om de lippen het kreupelhout.

Wat had hij ontdekt?

In het midden van een ruim grasveld, door drie of vier houtvuren verlicht, was een twintigtal mannen gekampeerd, die schilderachtig rondom hunne vuren zaten en met ijver bezig waren om hun avondmaal te bereiden, terwijl hunne paarden half onttuigd en gekluisterd, hunnen voorraad erwten verorberden of hier en daar aan de jonge struiken knabbelden.

De Spotter had de ruiters bij den eersten oogopslag herkend. Het waren de Zwarte Eland, Arendskop en de Chichimeka's, sedert veertien dagen op weg om don Guerero te zoeken. De Indiaan naderde het vuur, waar Arendskop en de jager zich bevonden, en bleef voor hen staan.

— Dat de Wacondah mijne broeders bescherme, zeide hij met een statigen groet; een vriend komt hen bezoeken.

— Hij zij ons welkom, antwoordde Arendskop beleefd,hem de hand toestekende.

— Ja, gewis, voegde de Zwarte Eland er bij, duizendmaal welkom! Zijne tegenwoordigheid te dezer plaatse is ons eene aangename verrassing.

De Sachem boog en nam plaats tusschen de beide blanken.

— Hoe komt het, dat wij u hier zoo ontmoeten? vroeg de jager.

— Ik maakte mij juist gereed om mijn broeder dezelfde vraag te doen, antwoordde de Indiaan.

— Hoe dat? vroeg Arendskop.

— Mijn broeder schijnt dan niet te weten, waar hij zich op dit oogenblik bevindt? hernam de Spotter.

— In geenen deele; sedert wij van elkander gingen, zijn wij steeds het spoor van onzen vijand gevolgd, zonder hem ooit te kunnen achterhalen; dat spoor heeft ons door streken gevoerd die zelfs aan den Zwarten Eland onbekend waren.

— Dat moet ik bekennen, riep de jager met drift.

De Spotter stak de hand naar het Westen uit en zei:

— Ginder ligt Quiepa-Tani, de heilige stad. De Witte Lelie is ginds, voor zonsopgang zullen we nieuws van de blanke vrouw en haar dochter hebben.

— O! o! riep de Zwarte Eland verheugd. Zoodra als uwe vrouw uit dat duivelsnest terugkomt, hoofdman, beloof ik haar het schoonste paar armbanden, en de schoonste oorhangers, die ooit door eene Indiaansche *cithuatl* gedragen werden.

— De Witte Lelie wacht geene belooning voor den dienst dien zij aan goede vrienden bewijst.

— Dat weet ik hoofdman, maar gij zult mij toch het genoegen niet weigeren om haar dit kleine bewijs mijner erkentenis te schenken?

— Mijn broeder is vrij.

— Maar zeg mij! opperde Arendskop op eens, welk toeval bracht u dezen avond toch in ons kampement?

— Begrijpt gij dat niet?

— Te duivel! neen, dat beken ik; wij dachten allerminst dat gij zoo dicht in onze nabijheid waart.

— Dat is waar, maar nu wij weten waar wij zijn, is de zaak zoo duister toch niet.

— Goed; maar dat verklaart ons nog niet hoe de Sachem ons hier zoo knap heeft kunnen vinden.

— Wij hadden uw spoor ontdekt, antwoordde de Spotter, op den weg dien wij volgen.

— Dat kan zijn; en toen hebt ge ons willen verkennen?

Het opperhoofd knikte toestemmend.

— Zijn onze vrienden ver van hier gelegerd? vroeg de jager.

— Neen, antwoordde de Indiaan; ik denk nu dadelijk naar hen terug te keeren, om hun te vertellen welke lieden ik hier gevonden heb. Ik ben reeds vrij lang uitgeweest; de bleekgezichten zullen zich wel ongerust maken. Ik ga vertrekken.

— Een oogenblik nog. Daar het toeval ons zoo wel bij elkander bracht, moesten wij, dunkt mij, niet weder scheiden; wij zullen elkander wellicht spoedig noodig hebben.

— Wij zullen hier komen.

— Haast u dan, want ik brand van verlangen om te weten, wat er gebeurd is sedert onze scheiding aan het meer del Rubio.

— De Spotter is een goed *payatzin* (looper), antwoordde het opperhoofd, maar hij heeft slechts de beenen van een mensch.

— Dat is waar; waarom kwaamt gij niet liever te paard?

— Wij hebben onze paarden in het kamp aan de groote rivier gelaten; een spoor laat zich beter volgen te voet.

— Dat is licht te verhelpen. Met hoevelen zijt gij?

— Met ons vieren.

— Hoe! vier? Er zijn er toch meer geweest, dunkt mij.

— Ja, maar de bleeke jager zal u wel vertellen, waarom twee onzer kameraden ons verlaten hebben.

— Goed, dan ga ik met u mede.

Arendskop gaf onmiddellijk bevel om vier paarden gereed te maken,droeg aan den Zwarten Eland de taak op om gedurende zijne afwezigheid voor het kamp te waken, zette zich toen in den zadel, welk voorbeeld terstond door den Sachem gevolgd werd, en beiden

reden weg, de twee andere paarden bij den teugel aan de hand met zich voerende.

De beide ruiters hadden nauwelijks twintig minuten noodig om den weg af te leggen, waarmede de Spotter een vol uur had doorgebracht, uit hoofde der voorzorgen die hij had moeten nemen, om het onzekere spoor niet uit het oog te verliezen, dat hem even goed naar een troep vijanden als naar een troep vrienden had kunnen voeren.

Zij vonden Evraert en don Miguel met gevelde buksen, en in volle waakzaamheid op den uitkijk. Door het lang wegblijven van den Spotter, waren zij een poos geleden in slaap geraakt; maar het getrappel der paarden had hen weder doen ontwaken, en niet wetende wat het wezen kon, hielden zij zich gereed op zelfverdediging.

Bij hun ontwaken wachtte hen echter eene onaangename verrassing; in plaats van drie waren zij slechts met hun tweeën.

Casova was verdwenen.

Zoodra zij nu Arendskop en den Indiaan hadden herkend, riep don Miguel met drift:

— Stijgt af, stijgt af! caballeros, wij moeten allen op jacht!

— Hoedat! op de jacht, en op dit uur? vroeg Arendskop; zijt ge gek, jager?

— Ik ben alles behalve gek, antwoordde de jager schielijk; maar ik zeg u nogmaals, stijgt af en op de jacht! wij zijn verraden.

— Hoedat verraden! riep Arendskop, verwonderd opkijkende, en door wie in 's hemels naam?

— Door Casova! de schelm is gevlucht, terwijl wij even sliepen. Ja, ik heb dat koperen gezicht niet zonder reden zoo vaak gewantrouwd.

— Casova gevlucht? Hij een verrader? Gij bedriegt u.

— Ik bedrieg mij niet. Wij moeten hem nazetten zeg ik u; in naam van haar die gij gezworen hebt te redden, bezweer ik het u.

Meer was er niet noodig om den jonkman uitzinnig te maken, hij sprong oogenblikkelijk van zijn paard, en greep zijn geweer.

— Wat moet er gedaan worden? vroeg hij.

— Laten wij het terrein tusschen ons vieren verdeelen, antwoordde de jager schielijk; gaan wij ieder een anderen kant uit, en moge God onze nasporingen bekronen, wij hebben reeds te veel kostbaren tijd verloren.

Zonder verder een woord te wisselen, trokken de vier mannen langs vier verschillende wegen het bosch in.

Maar de duisternis was te sterk; onder het geboomte dat op den vollen dag nauwelijks de zonnestralen doorliet, kon men in zulk een donkeren nacht, daar de maan nog niet op was, geen twee passen ver om zich heen zien; zoo dus de Mexicaan in plaats van te vluchten, zich misschien zekerheidshalve hier of daar in den omtrek verscholen had, zouden de jagers hem misschien onopgemerkt voorbijgaan. Hunne nasporingen werden lang genoeg voortgezet, daar de jagers begrepen van hoeveel belang het voor hen was om den vluchteling terug te vinden. In weerwil echter van hunne behendigheid bleven al hunne pogingen te vergeefs en zagen zij niets. Don Miguel, Evraert en Arendskop waren reeds sinds eenige minuten terug en zaten weder bij hun haardvuur, tamelijk ontmoedigd elkander den ongustigen uitslag van hun onderzoek mede te deelen, toen er op eens een schitterend licht in het bosch gezien en een geweerschot gehoord werd, bijna onmiddellijk door een tweede gevolgd.

— Daar moeten wij op af, don Miguel! De Spotter heeft zeker den schelm in de val gekregen: nooit heeft een speurhond beter zijn wild nagezeten dan hij.

De drie mannen vlogen op en liepen andermaal het bosch in, in de richting waar zij schoten hadden hooren vallen.

Terwijl zij er dichter bij kwamen, voorzagen zij een hardnekkigen kamp; de bekende oorlogskreet der Chichimeka's, door den Spotter met donderende stem aangegeven, liet deswegens geen twijfel meer over. Eindelijk bereikten zij het tooneel van den strijd.

De Spotter, met den voet op de borst van een man, die voor hem op den grond als een slang lag te kronkelen, om zich aan den benauwden druk te ontwringen, stond met den rug tegen een eikenstam geleund en verdedigde zich met zijn strijdbijl als een woedende leeuw, tegen vijf of zes Indianen die hem tegelijk aanvielen.

De drie blanken grepen terstond hunne geweren bij de trompen en sloegen er met de kolven als beukhamers op in, onder vervaarlijk geschreeuw zich mengende in den hachelijken kamp.

Het onmiddellijk gevolg dezer afleiding was beslissend.

De Roodhuiden zetten het terstond op een loopen en verstrooiden zich in alle richtingen als een drom zwarte spoken.

— Zet hen na! zet hen na! brulde don Miguel voorijlende.

— Houd op! schreeuwde Evraert, hem bij

den arm terughoudende; wie zou een wolk naloopen die de wind wegdrijft? Laat die ellendelingen vrij ontsnappen, wij zullen ze later wel vinden, daar sta ik u borg voor.

De jonkman begreep nu dat op dit oogenblik eene vervolging in de duisternis, aan de Roodhuiden, die waarschijnlijk sterker in getal en daarbij beter dan hij met de plaatselijke gesteldheid bekend waren, een ongelijk voordeel zou geven; hij bleef dus staan, met een zucht van teleurstelling.

De Sachem werd thans met zijne schoone verdediging geluk gewenscht. Hij ontving dit kompliment met zijne gewone nederigheid en kalmte.

— Ooah! antwoordde hij, die Kamantsjen zijn lafhartig, oude vrouwen; een krijgsman der Chichimeka's is genoeg om er zesmaal tien van te dooden en nog twintig bovendien.

Intusschen was het geluk den dapperen Indiaan zoo wonderbaar gunstig geweest, dat hij er slechts met een paar onbeduidende schrammen was afgekomen, die hij, ondanks al den aandrang zijner vrienden, niet anders wilde verplegen dan ze met een weinig koud water af te wasschen.

— Maar, riep don Miguel opeens, terwijl hij zich bukte en naar den grond wees, wat hebben we daar? Ha, ha! onze vluchteling, als ik het wel heb.

Werkelijk was het Casova.

De arme duivel lag met een gebroken dij; en daar hij wel begreep welk lot hij na het gepleegde verraad te wachten had, huilde hij van pijn zonder verder een woord te willen antwoorden.

— Het zou een weldaad voor hem zijn, zei Evraert, als wij dien ellendeling een kogel door den kop jaagden, om hem op eens uit zijn lijden te helpen.

— Niet al te voortvarend, opperde de onverbiddelijke jager, alles op zijn tijd; laat de Spotter ons eerst uitleggen hoe hij aan hem is gekomen.

— De Wacondah zelf heeft dien man in mijne handen geleverd, antwoordde het opperhoofd met nadruk. Ik had het bosch zoo zorgvuldig doorzocht als de duisternis het mij toeliet; vermoeid door bijna twee uren van vergeefsche nasporingen, wilde ik reeds naar u terugkeeren, toen ik juist op een oogenblik dat ik er het minste op verdacht was, door meer dan tien Kamantsjen werd aangevallen. Deze man hier was aan het hoofd der bende; hij schoot zijn geweer op mij af, doch hij raakte mij gelukkig niet; ik beantwoordde hem op dezelfde wijze, en het gelukte mij beter, want hij viel; ik zette hem onmiddellijk den voet op de borst, uit vrees dat hij mij nog ontsnappen zou, en verdedigde mij zoo goed ik kon tegen mijne vijanden om u gelegenheid te geven mij te hulp te komen. Zoo is het gebeurd. Ik heb gezegd.

— Bij den hemel! dat moet gezegd worden, riep de jager vol geestdrift uit, gij zijt een dapper krijgsman! wat gij gedaan hebt is schoon! Die ellendeling heeft zich zeker, nadat hij ons verlaten had, met een troep van die wilde roofvogels vereenigd en kwam zonder twijfel terug met oogmerk om ons te overvallen terwijl wij sliepen.

— Het zei zoo het wil, zeide Evraert, hij is nu weder teruggevonden en alles is goed afgeloopen.

De gewonde deed een hopelooze poging om zich op te richten, en, zooveel mogelijk op zijn rechterhand geleund, riep hij met een akeligen grijns:

— Ja, ja, ik weet dat ik sterven zal; maar ik zal niet ongewroken blijven.

— Wat zegt gij daar, ellendige? riep Evraert.

— Ik zeg dat Guerero alles weet, heer, en dat hij uwe plannen zal weten te verijdelen.

— Monster! wat heb ik u gedaan dat gij mij aldus behandelt?

— Gij hebt mij niets gedaan, antwoordde Casova met een duivelschen lach; maar die kerel daar! vervolgde hij, naar don Miguel wijzende, hem haat ik sedert lang.

— Welaan, sterf dan, booswicht! riep de jonkman woedend, terwijl hij hem de kille tromp van zijn buks op het voorhoofd zette.

De Spotter keerde het wapen af.

— Die man behoort mij, broeder, zeide hij.

Don Miguel trok langzaam zijne buks terug en zich thans tot den Sachem wendende, zegde hij:

— Dat stem ik u toe, maar op voorwaarde dat hij sterven zal.

Een sombere, onheilspellende lach deed de dunne lippen van den Indiaan een oogenblik trillen.

— Ja, was zijn antwoord, maar hij sterve de dood van een hond.

Daarop, zonder verder een woord te spreken, ontspande hij den boog die naast zijn pantervellen pijlkoker over zijn schouder hing, sloeg de koord om den schedel van den Mexicaan, stak er een bijl door en draaide het stevig dicht: hem toen de knie tusschen de schouders zettende, greep hij zijn hoofdhaar met de rechterhand, trok het hem met huid en al af, en scalpeerde hem dus op de meest folterende wijze die men zich verbeelden kan, daar hij in plaats van eerst met zijn mes eene insnijding te maken, de huid letterlijk met de koord afschilde.

De bandiet, met zijn bloedigen schedel en misvormde gelaatstrekken, vouwde de handen stuipachtig samen en brulde met een onbeschrijflijke stem:

— Dood mij! O, uit medelijden, dood mij!

De Indiaan boog zich met een woest gezicht over den bandiet.

— Men doodt geen schurken, mompelde hij; en hem bij de keel grijpende stak hij hem zijn jachtmes tusschen de tanden, brak hem den mond open en rukte er de tong uit, die hij met afschuw wegwierp.

— Sterf als een hond, zeide hij ten slotte; uw leugensprekende tong zal niemand meer verraden.

Casova stiet zulk een vreeselijken folterkreet uit, dat al de omstaanders er van sidderden, en tuimelde toen bewusteloos op den grond.

De Spotter schopte den zieltogenden bandiet verachtelijk met den voet en wendde zich naar zijne kameraden.

— Laten wij vertrekken, zeide hij.

De anderen volgden hem stilzwijgend, geheel ter neergeslagen en overstelpt van afgrijzen, door het barbaarsch tooneel, waarvan zij getuigen waren geweest en waarbij zij den Indiaan in al zijne woestheid gezien hadden.

Een uur later kwamen zij bij den Zwarten Eland in het kamp terug.

Met het opgaan der zon trad de Spotter naar don Miguel en drukte hem zacht met de hand op den schouder.

— Wat wilt gij? vroeg de jager ontwakende.

— De Sachem gaat de Witte Lelie te gemoet, antwoordde de Indiaan kortaf.

En hij ging terstond heen.

Er is toch iets zonderlings in die ruwe natuurmenschen, mompelde de jager, terwijl hij hem naoogde.

HOOFDSTUK XXV

DE KEIZER VAN MEXICO

— Ik begrijp er al minder en minder van, zei don Diego, als zij op de plaats kwamen waar hij zijn rijdier moest op stal zetten... Hier staan toch de vier paarden van onze vrienden! Ze zijn dus toch tot hier geraakt en hebben ongestoord hun rossen aan de boomen kunnen vastmaken, om daarna naar de grot te gaan!... Werden ze daar dan gevangen genomen?...

— Ik begin meer en meer te verstaan, antwoordde Jan van 't Schelleken, dat uwe Roos u wat heeft willen wijs maken... Is het de kapitein niet die aan Carmen uw brief heeft laten schrijven, om u op den loop te doen gaan?... En hebben Panpaloena en Gonzales niet alles verraden?...

— Ge weet niet wat gij vertelt, amigo, want dan zouden ze dat gedaan hebben vooraleer wij den keizer verlosten!... Dat is toch klaar... Er is heksenwerk in het spel! Ik krijg er geen kop aan... In alle geval moeten wij oppassen en met de meeste omzichtigheid de grot naderen, of wij worden daar bij den kraag gevat...

— Dat had men toch evengoed in de stad kunnen doen...

— Inderdaad, en hoe meer wij er over praten, hoe meer ik er over nadenk, des te minder vat ik er den rechten draad van!...

Op handen en voeten kruipend naderden zij den ingang van de grot en bleven in het struikgewas een langen tijd op den buik verscholen liggen...

— Indien onze eedgenooten gevangen zijn geworden, zei don Diego, kunnen wij hier het laatste oordeel afwachten, als wij daar tegen niet zijn dood gegaan.

— Dan moeten wij het toch afwachten, meende Jan, maar ik geloof dat het beter is levend te gaan zien hoe het in de grot gesteld is...

Hij rees op, stapte bedaard naar den uitgang der spelonk en liet daar het sein hooren.

Don Diego was hem gevolgd...

In den omtrek bleef alles rustig en eenige oogenblikken later werd de opening der spelonk zichtbaar en het hoofd van Arroz verscheen aan de oppervlakte...

— Madre de Dios! kreet don Diego... Arroz, zijt gij het?

— Wie zou ik anders zijn?

— Geen onraad ?
— Wat bedoelt ge ?
— Gij zijt allen hier geraakt ?
— Ja.
— En de keizer ?
— Zooals wij.
— Hij is in de grot ?
— Natuurlijk... Hij ligt nog te rusten... Maar blijf daar niet staan... Kom naar beneden... Wat is er met u gebeurd ?... Gij ziet er geheel onthutst uit...
— Ik zou het gelooven, zei don Diego...

Zij gingen de trap af en traden in de grot, waar de vorst, op het rustbed uitgestrekt, kalm sliep...

— Ik zou maar liefst van uwen brief zwijgen, fluisterde Jan don Diego in het oor, als zij in de tweede spelonk traden, waar de Indiaan en Gonzales verblijf hadden gekregen...

De Witte Vogel keek don Diego onderzoekend aan.

— Wat komt gij hier doen ? vroeg hij.

Deze aarzelde te antwoorden.

— Ik had u toch gezegd in de stad te blijven, en op reis te gaan...

— Ik mag u niet verbergen wat mij hier brengt, zei de Mexicaan eindelijk.

Hij haalde den brief van de Roos van Mexico te voorschijn en las hem luidop.

— En dat kinderachtig geschrijf heeft u naar hier gedreven. Hoe is het mogelijk ?

— Ik ken de vrouw die den brief heeft opgesteld en ik weet waartoe zij in staat is !

— In alle geval om u den schrik op het lijf te jagen ! meende de oude Indiaan... Zij heeft u beetgenomen, als zij bestaat, en geen ander u dat heeft gelapt... Misschien wel de kapitein der wacht...

— Ik heb het ook gezegd, zei Jan, die nu den inhoud van den brief min of meer kende.

— Maar, zei Arroz, waarom heeft die dan don Diego en zijn gezel niet doen gevangen nemen..

— Dat is logisch, sprak de Witte Vogel... Wat er ook van weze, het is niet ernstig, vermits de keizer hier is... Wat de bedoeling of de drijfveer van de schrijster of den schrijver van den brief geweest is, kan ik voor het oogenblik niet gissen, maar ik wil er niet langer over nadenken... Het moet ons teenemaal onverschillig laten, vermits wij tot hiertoe in ons pogen gelukt zijn...

— Wat staat er mij te doen ? vroeg don Diego... Moet ik terug naar de stad gaan ?...

De Witte Vogel dacht een oogwenk na.

— Neen, zei hij.

— Eene omreis in het land doen, om na te vorschen welken indruk het volk heeft ontvangen bij het vernemen dat de keizer is verlost geworden ?

Weer dacht de oude Indiaan een stond na.

— Neen, antwoordde hij weer.

— Gij gelooft dan toch ook aan den brief, sprak de don.

— Ik geloof aan al wat ik zien en betasten kan... Ik geloof dus aan den brief, maar dit wil niet zeggen dat ik zijn inhoud ernstig opneem...

— Het verschil van geloof vat ik niet al te best...

— Dat is niet noodig... Ik wensch in ieder geval uwe vrijheid niet op het spel te zetten, des te meer dat gij ons hier ook van groot nut kunt wezen...

En zich tot den jongen Indiaan wendende:

— Arroz, gij kunt naar de stad vertrekken, om tusschen het gewone volk, het gepeupel, zooals men die menschen wel eens noemt, na te gaan welken indruk op deze massa de verlossing van den keizer heeft gemaakt... Een Indiaan, met wat goud op zak, kan zich daar vrij bewegen...

— Ik zal dadelijk op dat doel uitgaan...

— Wees echter voorzichtig, Arroz, want misschien hebben ze in het klooster de geheele gebeurtenis geheim gehouden, is er niets van uitgelekt, en het zou dan onvoorzichtig wezen er in het openbaar over te spreken... Uw vrijheid zou in gevaar kunnen komen...

— Ik zal trachten mijn vel uit hun klauwen te houden...

— Doe dat, want ge bezit er slechts één.

Arroz verliet de grot, sprong te paard en reed naar de stad...

— Hebt gij reeds met Zijne Majesteit den Keizer gesproken ? vroeg don Diego aan den Witte Vogel.

— Ik heb de gelegenheid nog niet gehad...

— Hij heeft onderweg, van het klooster naar hier, niets over de gebeurtenis laten hooren ?

— Geen woord, maar dat zou toch nog al moeilijk zijn geweest... Onze vrienden hebben zelfs door het woud in fellen galop gereden...

— En heeft hij tot u geene toespraak gehouden, als gij hier goed en wel waart aangeland ?

— Neen, en het heeft mij wel wat verwonderd... De keizer heeft ons de hand gedrukt en dan in het zuiverste Spaansch dat er wordt gesproken in Mexico gevraagd dat men hem rustig op de legerstede van de verassingen en ontroeringen der laatste oogenblikken zou laten bekomen...

— Wij hebben ons verwijderd, hij is in slaap gevallen en hij sluimert nog.

— Een bewijs dat hij een zuiver geweten bezit !

— Er zijn booswichten die ook den slaap der rechtvaardigen genieten...

— Ik ben benieuwd hoe de vorst mijn voorstel zal ontvangen, want gij weet wat ik van plan ben met hem te beginnen.

— Hem terug op den troon te brengen !

— Ja, maar dat is spoediger gezegd dan gedaan... Juarez zal nu zich toch niet ter beschikking stellen van den keizer met een hoofdsche buiging en een « wees welkom hier... » Er zal moeten getracht worden om den troon te veroveren...

— Dat kunnen wij en dat zullen wij, riep don Diego, zich de knevels opstrijkende en de hand om het gevest van zijn degen...

— Zeker, maar met vijf of zes tegen het leger van den president oprukken, zou den keizer niet veel baat brengen en ons al even weinig.

Daarom heb ik dan ook de opperhoofden der groote stammen hier ontboden...

— Zullen zij komen ?

— Allen, zonder één uitzondering... Zoolang de vorst gevangen zat, was er van de Indianen niets te verwachten, Arroz heeft het trouwens in zijn stam ondervonden, maar nu hij weer vrij is, zullen ze gereed zijn voor hem te vechten...

Ik zal hen trouwens het bevel geven zich daartoe te verbinden...

Het bevel ? vroeg don Diego verbaasd.

— Ja, want ik heb eene groote macht over hen... Ik ben de groote toovenaar, de opperste dienaar van den Zonnegod...

De oude Indiaan had zijne pijp op de tafel gelegd en was in zijne volle lengte opgerezen.

Don Diego boog zeer diep voor hem...

Hij wist niets van den grooten toovenaar en van den Zonnegod, maar hij voelde dat er van dien Indiaan inderdaad eene groote macht moest uitgaan...

— Juan, riep hij Jan van 't Schelleken toe, buig met mij, want ge staat voor den grootsten aller Indianen...

De Antwerpenaar kwam naderbij, maakte eveneens eene diepe rugkromming en vroeg dan:

— Wat beteekent dat ?... Mag ik weten wat gij hiermede bedoeld, don Diego ?

Deze wilde antwoorden, maar de oude Indiaan sneed hem het woord af.

Hij ging weder zitten en sprak:

— Dat beteekent, jongmensch, dat ik een grootsch plan heb opgevat ten bate van den keizer, en hetwelk ik denk te kunnen uitvoeren omdat ik zeer veel invloed op mijne stamgenooten heb... Luister, ik ga het u ontvouwen...

Hij deed eenige krachtige trekken aan zijn pijp, blies zware rookwolken uit en zei:

— Zooals ik het daareven aan don Diego heb gezegd, zullen de hoofden van onderscheidene stammen hier morgen bijeen komen, om keizer Maximiliaan tot hun aanvoerder uit te roepen en voor hem te strijden, onder eene uitdrukkelijke voorwaarde echter.

Hij moet hun de belofte afleggen, onder een zwaren eed bevestigd, zooals de blanken er voor hunnen God een kunnen doen, dat hij aan de Indianen van Mexico gelijke rechten zal toekennen als de blanken er bezitten en bekomen zullen onder zijne regeering.

Snelvoet heeft de naastenbij gevestigde stammen reeds verwittigd en deze hebben boden uitgezonden naar verder wonende rasgenooten...

Denkt gij, don Diego, dat de vorst dezen eed zal zweeren ?

— Hij zal niet beter vragen... Alle kans was voor hem verkeken, en zij komt nu weer schoon te voorschijn...

Hij zou een dwaas zijn als hij weigerde, als hij de hulp der Indianen moest afwijzen...

Blanken hebben soms zulke zonderlinge denkbeelden... Waarom heeft hij niet van eerstaf voor de Indianen gedaan wat zijn plicht als mensch hem gebood...

— Hij was slecht omringd... Nu wij naast hem zullen staan, zal hij een beter kijk op de dingen verkrijgen... Ik zal daar trouwens aan het hof wel zorg voor dragen...

— Aan het hof ?

— Ik wil beduiden, als de keizer mij in zijn dienst wil nemen, dat ik dan het noodige zal doen om hem zijn beloften niet te doen vergeten...

— Dat hoop ik... Het zou hem en zijn hofhouders niet veel geluk bij brengen, als hij voor de Indianen een meineedige werd...

Ik hoor gerucht hiernaast... Waarschijnlijk is de vorst eindelijk ontwaakt...

Hij ging even door de spleet kijken, die de twee grotten van malkander scheidde...

De keizer had zich aan tafel gezet en ontbeet, met veel eetlust en smaak naar het bleek, want hij at en dronk zonder tijd te verliezen...

— Ik hoop, zei de Witte Vogel, dat de vorst vandaag praatzieker zal wezen dan gister.

Hij trad de versierde spelonk binnen, gevolgd door de anderen, en naderde de tafel...

Don Diego en Jan bleven een paar passen achter den Indiaan staan...

De keizer keek op, groette den ouden Indiaan met een vriendelijke beweging der hand en zette zijn maal voort...

Don Diego trad vooruit, ging naast de Witte Vogel staan, maakte eene zoo diepe buiging, dat zijn hoofd bijna zijne knieën raakte en zei op zeemzoeten toon:

— Sire, heeft Uwe Majesteit goed geslapen?

De keizer keek den don aan en nam hem van het hoofd tot de voeten op.

— Ja, antwoordde hij.

— Dat maakt mij overgelukkig, ging de andere op denzelfden toon voort, want als de vorst goed geslapen heeft dan heeft gansch zijn volk degelijk geslapen!... Ik ben don Diego, de man van de briefjes, met de klein *d* en de groote *D*, die Uwe Majesteit in het klooster heeft ontvangen...

De vorst zag weer den spreker aan, met een gelaat dat duidelijk blijken liet dat hij zich van de geschiedenis der briefjes niets meer herinnerde...

— Dat is goed, zei hij eindelijk, omdat hij voelde dat hij toch iets moest laten hooren...

— Het ontbijt smaakt Uwe Majesteit, vervolgde de don, die toch den keizer aan het praten wilde krijgen.

— Ja...

— Hier ontbreekt de gewone tafeldienaar van Uwe Majesteit, niet waar?

— Niet noodig... Ik krijg het wel alleen gedaan.

En de vorst der Mexicanen nam een stukje vleesch uit een schotel, met de punt van zijn mes en hapte het daar af, zoo dood gewoon, alsof hij in zijn gansch leven niets anders gegeten had...

Hij schonk een beker wijn in, dronk hem in één teug ledig, hem lang aan den mond houdend, hoog geheven, om het laatste druppeltje van den bodem naar binnen te helpen...

Daarna haalde hij eene pijp te voorschijn, stopte ze en begon vergenoegd, het hoofd achterover tegen de leuning van zijn zetel, dikke rookwolken uit te blazen...

— De keizer, zoo dacht don Diego, doet weinig keizerlijk, maar wie weet hoe gelukkig hij is alle flauwe plichtplegingen te kunnen vergeten...

De Witte Vogel nam het woord:

— Mag ik u om een ernstig onderhoud verzoeken? vroeg hij.

— Ja, klonk het antwoord, alhoewel ik daar niet van houd... Maar als het noodig is...

— Het geldt den toestand waarin gij verkeert, ging de oude Indiaan voort, die van Sire noch Majesteit gewaagde en den vorst toesprak als ware hij zijns gelijken, hetgeen deze geenszins scheen te belgen...

— Ha zoo... Ja, daar kunt ge, als gij het goedvindt, wel een zaagje over spannen.

De Witte Vogel keek don Diego aan en don Diego keek de Witte Vogel aan...

Zoo gemeenzaam hadden ze toch niet gedacht dat de keizer van Mexico tot hen spreken zou...

De oude Indiaan kwam nog wat dichter bij de tafel staan en er met de hand op leunende en een weinig naar den vorst gebogen, sprak hij:

— Wij hebben u verlost en hier gebracht...

— Ja, dat zal wel zoo zijn... Ik heb u gister wel niet al te best gezien, want 's nachts is het hier donders donker, maar als gij het zegt...

— Wij hadden een doel, als wij u uit het klooster en de handen uwer vijanden hebben gered...

— Ja, dat laat zich verstaan... Uw doel was mij in vrijheid te stellen.

De keizer vond zijn zet geestig en lachte luidop...

Weer sloeg de Witte Vogel een blik op don Diego en weer sloeg don Diego een blik op den Witten Vogel.

Hun beider gedachten waren omtrent dezelfde.

— Was dat de man die over Mexico moest regeeren?... Had Juarez wel groot ongelijk hem van den troon te stooten?

— Ja, ging de oude Indiaan voort, maar wij hadden nog een ander doel: u terug op den troon te plaatsen...

— Dat spreekt...

— En wij zullen dat doen, met geweld, want er zal geweld noodig zijn om daartoe te geraken...

— Laat mij daar maar buiten... Ik houd niet van geweld...

Toen hij de onthutste gezichten van de drie mannen zag, wilde de vorst deze uitspraak weer goed maken en zei:

— Ik houd veel van gekscheren... Let niet te veel op mijn woorden... Als er te vechten valt, zal ik er bij wezen met mijn bijltje...

— Deze heldhaftige woorden hebben groote waarde in den mond Uwer Majesteit...

— Ja... Hoeveel geeft ge er voor, don Ik — weet — niet — wat... Slecht geheugen...

— Don Diego... Om Uwe Majesteit te dienen... Zeer aardig gezegd... Plezierig, vooral in onzen toestand... Ik moet Uwe Majesteit gelukwenschen met...

De Witte Vogel sneed hem het woord af.

— Ik heb den keizer te veel mede te deelen, zoo sprak hij, om zooveel tijd in nutteloos gepraat te verspelen...

En tot den vorst, die onbedaarbaar lachte om zijn eigen geestigheid.

— Ik geloof dat het niet noodig is met u veel woorden te gebruiken...

— Hoe minder hoe liever... Daden, en geen woorden...

Don Diego sloeg de handen samen en de blikken ten hemel...

— Kernachtig en kort gezegd! riep hij uit.

De Witte Vogel keek hem verbolgen aan en voegde hem kortweg en gebiedend toe:

— Zwijg!

En tot den vorst:

— Morgen zullen de gezaghebbende hoofden der Indianen van Mexico vergaderen en u vragen hen onder eed te beloven hen, als gij weer op den troon zult gezeten zijn, te beschouwen als vrije Mexicanen, met dezelfde rechten bedeeld als uwe blanke onderdanen...

— Mij goed...

— Zult ge dit zweren en uw woord getrouw blijven?

De keizer knikte bevestigend.

— Dat is al wat wij van u verlangen en onzerzijds zullen wij tot den laatsten man voor u sneuvelen...

— Dat is braaf!... Ik zou wel een beker Spaanschen wijn lusten, als ge die in huis hebt...

— Ik vlieg om Uwe Majesteit van den besten wijn te schenken, zei don Diego...

En tot den ouden Indiaan:

— Waar krijg ik dien wijn te pakken?...

De Witte Vogel haalde uit de belendende spelonk eene kruik en voldeed aan het verzoek van den vorst.

Deze dronk twee bekers achter elkaar in één teug ledig en sprak met eene stem, die aanduidde dat het hem deugd had gedaan:

— Lekker wijntje... Als ik op mijn troon zal zitten, leg er dan zoo'n vaatje onder, als het u belieft...

En hij lachte weer luidruchtig...

— Kan ik uwe Majesteit met niets dienen? vroeg don Diego...

— Speelt gij?...

— Sire, ik ben een onverbeterlijken speler.

— Des te beter, want ik houd er bliksems veel van!... Gij zult met mij wel op het woord spelen, tot ik weer op den troon zit... Nu zit ik zonder geld...

— Ik leg al mijn goud aan de voeten Uwer Majesteit...

— Doe dat niet, want ik zou het oprapen, don... Hoe — is — het — nu weer?

— Diego.

— Ja, ik zal deze maal trachten te onthouden... De kaarten, als het u belieft...

— Wij hebben er geen, zei de Witte Vogel. Ik zal er laten medebrengen, als gij hier nog lang moet vertoeven...

Hij verwijderde zich.

— Mag ik zoo vrij wezen, zei don Diego, aan Uwe Majesteit mijn vriend ridder Juan de Scelly voor te stellen, een der dapperste officieren van het leger Uwer Majesteit...

— 't Doet me plezier, maar ik vind het hier alles behalve vermakelijk... Moet ik hier nog lang onder den grond zitten koekeloeren?

— Ik zal het den Witten Vogel vragen...

— Wat is dat voor een raar dier?

— De oude Indiaan... De groote heksenmeester van den god van... de heksen weten van wat...

— Is die hier de baas?

— Voorloopig ja, tot Uwe Majesteit weer zal regeeren...

— Die vent schijnt mij een vervelenden zeeveraar te wezen... Als ik terug op den troon zit doe ik hem ophangen...

— Ik zal mij maar flink houden en den keizer niet te veel meer laten hooren, dacht don Diego, of ik word later ook opgeknoopt... Wat een zonderlinge vent is me dat!... Ik zou het beter kunnen... Maar hij is geen Mexicaan, geen Spanjaard, niets dat er aan gelijkt. Wie weet hoe het er in zijn land toegaat?...

Hij riep de Witte Vogel en maakte hem de vraag van den keizer over.

— Ik kan niet zeggen hoelang gij hier zult moeten vertoeven, zei de oude Indiaan... Het zal van de gebeurtenissen afhangen... Gij moogt in geen geval terug in de handen uwer belagers vallen, anders zouden zij kort spel met u maken...

— Ja, mompelde de vorst, ja, dat hebben ze mij gezegd... Ze zouden mij zonder pleegvorm opknoopen! Ik zal dan maar hier blijven en mij vervelen tegen tien pond goud per uur!

Hij stopte weer eene pijp en begon stilzwijgend te rooken, zonder nog de minste aandacht te slaan op de drie mannen, die zich

verwijderden en in de tweede spelonk verdwenen...

— Neen, zei de Witte Vogel, dan zouden wij hier in het land zelve een beter vorst hebben kunnen vinden... Er zit meer vorstelijk bloed in ket kleinste stamhoofd der Indianen, dan in dien man.

— Begrijpt ge dan niet, wedervoer don Diego, dat hij zich zco voordoet, om ons een gunstig gedacht over zijne volksgezindheid in te boezemen... Eens terug op den troon zal hij wel een ander houding aannemen... Ook tegenover ons.

— Ik hoop dat hij ook zoo volksgezind zal wezen wat zijn maal betreft,want ik moet hem altoos hetzelfde opdienen, zoolang hij bij ons onder den grond verblijft... Een stuk gebraden vleesch en een stuk brood... De keuken brengt in ons kosthuis niets anders mede...

— Ik zal hem eens gaan vragen, zei don Diego, of hij er vrede bij heeft...

Hij zocht naar de gelegenheid om met den keizer te spreken en zich te doen gelden... Hij moest toch minister worden en alles voorbereiden, de ladder recht zetten om zoo hoog te klimmen...

— Neen, sprak de Witte Vogel, neen, het is onnoodig hem iets te vragen... Als het hem voorgezet wordt en het is niet naar zijn zin, dan zal hij het wel weten te zeggen... En dan krijgt hij toch niets anders!

Een paar dagen later waren de hoofden der bijzonderste stammen der Mexicaansche roodhuiden in den omtrek der grot samengekomen...

Zij hadden op een open plek van het woud hun tenten opgeslagen en waren verwittigd dat dien namiddag, voor het ondergaan der zon, de groote vergadering zou plaats hebben, door den oppersten dienaar van den Zonnegod bijeengeroepen... (*)

Uit aarde en graszoden was een verhoog opgemaakt geworden, waarrond de opperhoofden geschaard stonden als de groote toovemaar, vergezeld van den keizer, don Diego en Jan van 't Schelleken verschenen...

Zij bestegen het heuveltje en de Witte Vogel nam het woord:

— Opperhoofden, rasgenoten, dienaars van den grooten Zonnegod:

In zijn naam heb ik u verzocht hierheen te komen, omdat hij steeds de Indianen onder zijn hooge bescherming heeft genomen en hij opnieuw wenscht hun een blijk te geven zijner goddelijke bezorgdheid...

Sinds jaren wordt ons volk vernederd en verdrukt door de blanken die den grond onzer vaderen hebben ingepalmd en onze streken tot een wingewest hebben gemaakt...

Reeds dikwerf hebben wij gezworen dat hieraan een einde moest komen, maar al onze pogingen zijn vruchteloos geweest, en meer en meer zijn wij onder den zwaren hiel van den overweldiger vertrappeld geworden...

Wij worden opgejaagd en uitgerooid en ons ras zal meer en meer in het binnenland verdwijnen en uit de bewoonbare steden verdreven worden, ophouden te bestaan...

Dat wil de Zonnegod niet, en hij heeft mij opgedragen u in zijn naam den weg te wijzen om ons volk tot zijne vroegere grootheid herop te voeren...

De keizer van Mexico, die door Juarez werd gevangen genomen, is met de hulp van den Zonnegod door ons in vrijheid gesteld geworden en is hier bij u gekomen om te verklaren en onder eed voor zijn God te zweren dat hij bereid is, zoodra hij weer kan regeeren, al te doen wat in zijn macht is om het Indiaansche volk weer zijn vroegeren luister te laten veroveren...

Hij is er overtuigd van dat zulks in het belang van het land en in het belang van het keizerdom moet geschieden.

De keizer zal aan al de Indianen van Mexico, zonder eenige uitzondering, dezelfde rechten verleenen als deze waarover de blanken beschikken...

Opperhoofden, rasgenoten, dienaars van den Zonnegod, zijt gij in ruil van deze verbintenis door den keizer aan te gaan, gereed om op te staan en de wapens op te nemen, om tot den laatsten man te strijden, voor den blanken vorst, die ook uw aanvoerder zal zijn?

Dat wensch ik uit uwen mond te vernemen, vooraleer ik den keizer vraag den eed af te leggen...

Ik heb al gezegd wat ik u te verklaren had in naam van den Zonnegod.

Een der hoofden, een rijzig man, met eene welluidende en krachtige stem bedeeld, nam het woord:

— Als de Zonnegod het gebied, zijn wij bereid al wat wij bezitten, ons leven en ons goed, te offeren.

Ik zou nochtans den grooten toovenaar eene vraag willen toerichten:

— Spreek, zei de Witte Vogel.

(*) Wie over den Zonnegod meer verlangt te weten, koope het werk « De Reis rond de Wereld door twee Vlaamsche Jongens », uitgave der firma Opdebeek en verkrijgbaar bij alle boekhandelaars.